

var so eisini Valiant, fyrr Geysir og Sagex, sum tók seg úr Føroyum tíðliga í ár, eftir at vera keypt upp av Itacha Energy.

Norðurlendsk lokomotiv

Samanbera vit tí støðuna í dag við hana fyrst í øldini, er greitt, at nógv er broytt. Her eru færri av teimum heilt stóru feløgnum eftir og eisini nógv færri tilsamans.

Tað er sjálvandi spell, men nýtist als ikki at vera nøkur vanlukka. Tí tað mest avgerandi er, at tað er lív í leitingini, og vit kunnu sanna, at so er í dag. Eisini kunnu vit staðfesta og fegnast um, at tað í dag eru okkara næstu grannar og samstarvslond, Norra og Danmark, sum eru lokomotivini, tey, ið halda oljuleitihjólunum í gongd. Norska Statoil og danska DONG hava verið við frá byrjan, og tey eru her framvegis og trúgva eftir øllum at døma uppá eina føroyska oljuframtíð. Bæði hava tey borað brunnar, og bæði skulu tey aftur til at bora.

Statoil, ið hevur verið við til at bora fleiri brunnar, er tað felagið, sum leingi hevur havt flest leitiloyvi á landgrunninum. Boraðir eru sjev brunnar higartil, og tveir standa til at verða boraðir í 2014. Báðar tveir stendur Statoil fyri at bora saman við øðrum feløgum, eitt nú Dong.

Nú vit nærkast 2015 eru flestu av arbeidsskránum fyri gomlu loyvini við at verða loknar. Eingir aðrir brunnar eru í ordrabókini hjá Jarðfeingi. Tí eru øll eygu eisini vend móti brunnunum næsta ár. Ganga teir beint ímóti øllum vónum og metingum og eru fullkomiliga turrir og heldur onga áhugaverda vitan leggja eftir seg, so kann hetta vera - um ikki endin - so kortini orsök til ein drúgvan steðg í føroysku oljuleitingini.

Hesin parturin av føroysku oljusøguni skuldi tó vísa seg ikki at vera so ivasamur kortini. Tí bráðdliga - tá eingin hevði gáað um tað - og meðan boring av tveimum brunnunum verður lögð til rættis, søkti danska Dong um tvey nýggj leitiloyvi á landgrunninum. Hesi vóru so avgjørt ein nýggjur duraopnari til føroyska oljuleiting - og tøkk havi Dong-fólkini fyri hetta týðningarmikla stig.

Við tí er lagnuárið 2015 flutt nøkur ár longur fram. Hóast nýggju DONG loyvi ikki eru nøkur vissa fyri, at føroysk oljuleiting verður ein eydnusøga, so eru tey tó ein tiltrongd nýhugsan og nýroynd. Tey longja í veruleikanum oljuleititíðina.

Vert er so eisini at nevna týðningin, sum heimsins størsta oljufelag, amerikanska ExxonMobil longu hevur havt og kann fáa fyri framtíðar leitingina. Tí tá Statoil gjørði avtalu við felagið um at keypa seg inn í loyvi í Føroyum, var Statoil við til at rudda slóð fyri einum nýggjum leikara á landgrunninum og gera tað lættari og lagaligari sjálvt at kunnu fara undir risastórar boriavbjóðingar á føroyska landgrunninum.

At Statoil í síni tíð átók sær nærum einsamalt at bjóða uppá fleiri loyvi á landgrunninum og so við og við gera hesi búgvín til víðari kanningar og entá boring, var í veruleikanum eitt av teimum mest týðandi stigunum í føroyskari leiting í nýggjari tíð.

Eitt er at taka stig og leggja til brots - eitt annað er at fáa onnur við at deila váðan og harvið eisini møguligar inntøkumøguleikar. Tað eigur Statoil eitt UG fyri í síni føroysku oljusøgu karrakterbók.

OMV meira virkið

Og nú koma vit til dagin í dag, har nettupp sama søga vit her hava sagt frá, er við at endurtaka seg. Nettupp, tá tvær tær seinastu boringarnar nærkast, hendir tað, at ein av “smærri” leikarunum á landgrunninum, eysturríkska oljufelagið OMV, ger eina avtalu við Statoil og keypir seg inn í øll 5 loyvini, sum Statoil er fyrstøðufelag fyri í Føroyum.

Hetta er í veruleikanum enn eitt nýbrot í føroysku oljuleitingini, sum eisini fer at gera leitingina enn meira fjøltáttaða. Statoil hevur fingið spjatt sín egna váða og hevur tann vegin fingið onnur feløg at brúka meiri orku og pengar uppá Føroyar eisini - um somu tíð sum DONG brýtur upp úr nýggjum í “gomlum” leitiøkjum.

Vit hava við hesum fingið eina rættilga góða og spennandi spjaðing og fjølbroytni í leitingina. Her eru týðandi skandinavisk oljufeløg, sum vit hava náttúrlig bond til, og her eru tøkniliga og fíggjarliga sterk europeisk og amerikansk oljufeløg. Um bara eitt av hesum feløgum ella samtøkum rakar við lönandi nøgdir av føroyskari olju og gassi, fer tað at seta ringar í vatnið alt fyri eitt, og vit fara at síggja fleiri av teimum “gomlu” oljufeløgum banka á dyrnar aftur.

Onkur vil kanska siga, at tað at Statoil selur seg niður í sínum føroysku loyvum, kann merkja, at felagið er við at taka seg spakuliga úr Føroyum. Neyvan er hetta so. Vit velja at halda, at tað er beint tvørturímóti, nevnliga at Statoil, við at spjaða váðan og fáa fleiri við í verandi og harvið møguliga eisini komandi nýggjar brunnar, er í eini tilgongd, har tað er við at fáa loyst upp fyri at fáa boraðar fleiri brunnar í Føroyum.

Kúlubøkan

Sjálvandi eiga vit at varpa ljós á komandi tveir brunnar, har øll feløgini við loyvi, eru við so ella so. Men føroysk leiting steðgar vónandi ikki við hesum boriverkætlanunum. Týðandi stig eru longu tikin at koma enn víðari. Dong hevur nevnliga fingið tvey nýggj loyvi, og vónandi verður tað til ein ella fleiri brunnar í framtíðini.

Harafrtat koma so øll hini loyvini, har avgerð enn ikki er tikin um at bora. Og her man loyvi 016 vera eitt av teimum mest áhugaverdu. Sjálvt leitimiðið verður rópt Kúlubøkan og liggur í ein landnyrðing úr Føroyum, út móti markinum. Tað er vert at merkja sær, at nú eru øll fimm feløgini, sum hava leitiloyvi í Føroyum, við í loyvi 016, ið fleiri jarðfrøðingar hava serstakan tokka til. Hildið verður, at her goymir seg ein risastórur gasselefantur. Feløgini, við Statoil á odda, hava eisini brúkt nógvan pening til seismiskar kanningar.

Nú Kúlubøkan er styrkt við OMV eisini, er váðin harvið eisini meira spjaddur, og júst tað kann vera ein orsök til, at vit um nøkur ár fara at síggja ein brunn boraðan í hesum økinum, tó at hetta bara er okkara boð.

Nú verður so áhugavert at fylgja komandi brunnum, men eisini at fylgja við, um hini feløgini á landgrunninum, ið ikki eru fyristøðufeløg, ExxonMobil og OMV, ein dag eisini vilja vera fyristøðufeløg. Tann tíð kann t.d. koma, tá Jarðfeingi saman við oljumálaráðharranum peikar út nýggj leitioki á landgrunninum og marknaðarførir tey. Og at Exxon og OMV tá liggja framvið. Time will show.

Og tað verður so sanniliga eisini áhugavert at fylgja við arbeiðinum hjá DONG á sínum nýggju loyvum og ikki minst, hvørji feløg Dong í framtíðini ger avtalu við um at keypa seg inn í hesi loyvini, tí danska felagið fer neyván í langa tíð aftrat at sita við loyvunum einsamalt. Tað fer helst eins og Statoil eisini at selja partar út av sínum loyvum fyri harvið at fylgja strategiini at spjaða váðan og fáa sterkar partnerar við, til tann dag avgerð skal takast um at bora.

Næsta spennandi stigið í føroyskum oljuhøpi verður tikið í næstum, í bretska høvuðsstaðnum London, har Johan Dahl, landsstýrismaður fer at hitta sín bretska starvsbróður Michael Fallon og umrøða olju- og orkusurningar, sum londini kunnu samstarva um. Haraftrat verður tiltak í býnum, sum m.a. Johan Dahl er vertur fyri, og har varaforsetin í Statoil Tim Dodson fer at tosa um arbeiðið og ætlaninar hjá Statoil í Føroyum, Norðuratlantshavi og Arktis.

OMV í Føroyum

Lat okkum til endans hyggja eftir, hvussu leiti loyvini eru broytt, síðani OMV hefur keypt seg inn hjá Statoil. OMV hefur higartil verið partur av einum loyvi í Føroyum, 008 við 20%. Her hefur felagið keypt 10% aftrat frá Statoil, so tað eigur 30%. Statoil, sum er fyristøðufelag, eigur nú 40% og Dong 30%. Hetta loyvið, sum eisini verður kallað Súlan/Stelkur liggur tætt upp at markinum og fara feløgini at bora her komandi ár.

OMV er so eisini vorðið partur av loyvi 006, har vit finna Brugdan 2 leitimiðið, ið ikki varð liðugt borað í fjør og sum tí verður borað liðugt komandi ár. Har hefur OMV nú 15%. Statoil, sum er fyristøðufelag, eigur 35%, ExxonMobil eigur 49% og Atlantic Petroleum 1%. Síðani hefur OMV keypt 15% í loyvi 009. Har er Statoil eisini fyristøðufelag við 35%, og ExxonMobil hefur 50%.

Í loyvi 011 hefur OMV eisini keypt 15% frá Statoil, sum annars er fyristøðufelag við 35%. ExxonMobil eigur so eisini her 50%.

Í seinasta loyvinum, sum er eitt av teimum lovandi, 016 og eisini nevnt Kúlubøkan, hefur OMV keypt 10% frá Statoil, sum eisini her er fyristøðufelag við 30%. ExxonMobil eigur 26%, Dong 30% og Atlantic Petroleum 4%.

Um OMV

OMV er størsta vinnufyrirøkan í Eysturríki og hefur eina langa søgu. Felagið er serliga virkið í Eysturríki og Rumenia men er seinastu árin farið við í oljuleitingina í Norðsjónum, vestan fyri Hetland og seinast í Barentshavinum. Ein orsök til at hetta felagið hefur áhuga í Føroyum er tann, at tað hefur meldað út, at Atlantsmótið, økið millum Føroyar og Hetland er eitt av tess kjarnuøkjum. OMV er saman við DONG tað felagið, sum hefur flest

leitiloyvi vestan fyri Hetland.

Í dag arbeiða umleið 30.000 fólk hjá OMV.

Kortið vísir loyvini á landgrunninum. Tað er tó ikki uppdaterað við OMV í øllum fimm loyvum hjá Statoil

Vit síggja ovast til høgru Kúlubøkuna, loyvi 016, ið sigast goyma ein risastóran gasselefant. Tað er ikki ómøguligt, at tað verður borað her einaferð komandi árin. Tann avgerðin er tó enn ikki tikin og veldst eisini um úrslitið av brunnunum næsta ár.

